कार्यसंचालन बिधि

समुदायमा आधारित पहिरो पूर्वचेतावनी प्रणाली

निती निर्माताहरूको लागि सारांश

स्थानीय आपतकालीन सञ्चालन केन्द्र

पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिका

सिन्धुपलाचोक

बिषयसुची

बिषयसुची 3
१ समुदायमा आधारित पहिरो पूर्वचेतावनी प्रणाली 4
२ कार्यसंचालन कार्यविधिको 4
३ पुर्वचेतावनी प्रणालीको चार स्तम्भ 5
३.१ जोखिमको ज्ञान 5
३.२ अनुगमन तथा चेतावनी सेवा 5
३.३ प्रचार प्रसार तथा संचार 6
३.४ प्रतिकार्य क्षमता 6
४ पूर्ण रूपमा संचालित स्थानीय आपतकालीन सञ्चालन केन्द्र 7
५ भूमिका र जिम्मेवारीहरू 8
५.१ स्थानीय आपतकालीन सञ्चालन केन्द्र 11
५.२ सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समिति 12
५.३ नागरिक समाज (संघ संस्था/ समुदायमा आधारित संस्था आदि) 13
५.४ निजी क्षेत्र (होटल र रेस्टुरेन्ट, पर्यटन, अन्य व्यवसाय, उद्योग, आदि): 14
५.५ संचार जगत (स्थानीय, जिल्ला र राष्ट्रिय): 15
अनुसूची 16
अनुसूची १ पहिरोको पूर्वचेतावनी सूचना प्रसारको फलो चार्ट 16
अनुसूची २ पहिरोको पूर्वचेतावनी सन्देश प्रचारप्रसार र सञ्चारको लागि 17
अनुसूची ३ पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिकाको पूर्वचेतावनी कार्यदलको सम्पर्क विवरण 18
अनुसूची ४ प्राथमिक उपचार कार्यदल 19
अनुसूची ५ खोज तथा उद्धार कार्यदल 20
अनुसूची ६ पहिरो जोखिम मूल्याङ्कन र जोखिममा रहेका समुदाय र घरपरिवार 21
अनुसूची ७ पहिरो पूर्वचेतावनी प्रणाली निगरानी र चेतावनी सेवाहरू 24

१ समुदायमा आधारित पहिरो पूर्वचेतावनी प्रणाली

भारी वर्षा र मानव गतिविधिहरूद्वारा प्रायः सुरु हुने पहिरोले जोखिमहरू निम्त्याउँछ, जसलाई जलवायु परिवर्तनले अझ बिगार्न टेवा दिन्छ । पहिरो पूर्वचेतावनी प्रणाली विपद् तयारीका लागि अत्यावश्यक छ, प्रबिधिलाई एकीकृत गर्ने र समुदायको सुझाब मार्फत घटनाहरूको पूर्वानुमान गर्न सकिन्छ। वर्षा र माटोको आर्द्रता जस्ता सूचनाको विश्लेषण गर्दै बेलामै सम्बन्धित निकायहरू र समुदायहरूलाई रोकथामको उपायहरू समयमानै सूचना प्रदान गर्न सकिन्छ । पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिकाको प्रतिवेदनले पहिरो पूर्वचेतावनी प्रणाली र कार्यसंचालन कार्यविधिको तयारीलाई बलियो बनाउन तथा नोक्सानलाई कम गर्नको लागि रूपरेखा प्रदान गर्दछ ।

२ कार्यसंचालन कार्यविधिको

कार्यसंचालन कार्यविधिले पहिरो पुर्वचेतावनी प्रणालीको लागि चरणबद्ध निर्देशन प्रदान गर्दछ। यो कार्यविधिले पहिरो पुर्वचेतावनी प्रणालीको संचालन गर्न मार्ग निर्देशन गरि पहिरोको जोखिम न्यूनीकरण गर्न सहयोगी हुनेछ। यसले जोखिम न्यूनीकरण गर्दै पूर्व चेतावनी प्रणालीको प्रभावकारी सञ्चालन गर्न सुनिश्चित गर्दछ। यो कार्यविधिलेले कार्यदलहरू र विपद् व्यवस्थापन समितिहरूको भूमिका स्पष्ट गर्दै, सूचना सङ्कलन देखि प्रतिकार्य सम्मको कार्यहरू गर्न मार्ग निर्देशन गर्दछ । यो कार्यविधिले भूस्खलन व्यवस्थापनमा जटिल सूचनालाई कार्ययोग्य पहलहरूमा परिणत गर्दै समुदायहरूलाई अझ सशक्त बनाउँदछ। यो प्रशिक्षण, कार्यहरुलाई कार्यान्वयन गर्न तथा समूहको दक्षता बढाउन सहयोग गर्दछ ।

पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिकाको लागि पहिरो पूर्वचेतावनी प्रणाली तथा कार्यसंचालन कार्यविधिले सेन्सरहरू, पहिरोको सूची तथा सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिहरूबाट जानकारी समावेश गर्दछ। कार्यविधिले सतर्कता जारी गर्नका लागि आवश्यक पर्ने जिम्मेवारी तथा सूचनाको सञ्चारहरू वर्णन गर्दछ। यसले प्रणालीको मर्मत सम्भार, सेन्सर अनुगमन, समिति सदस्यहरू र स्रोतहरूमा अद्यावधिकको लागि दिशानिर्देशहरू पनि प्रदान गर्दछ। यस कार्यविधिले दिइएका निर्देशनहरू पालना गरेर, सरोकारवालाहरूले पूर्व चेतावनी सूचनाहरू अध्ययन गर्न, अनावश्यक कार्यहरु कम गर्न तथा जोखिम क्षेत्रमा पहिरोको प्रभावलाई कम गर्न द्रुत रूपमा अलर्टहरू प्रसारण गर्न सक्छन्।

३ पुर्वचेतावनी प्रणालीको चार स्तम्भ

पूर्वचेतावनी प्रणालीको चार स्तम्भहरू तल उल्लेख गरिएको छन्:

I. जोखिमको ज्ञान,

2. अनुगमन र पूर्वचेतावनीमा प्रदान गर्ने सेवाहरू,

3. प्रचार, प्रसार तथा संचार,

4. प्रतिकार्य गर्ने क्षमता।

पहिरोको सन्दर्भमा, यी स्तम्भहरूले जोखिम क्षेत्रहरू बुझ्न, माटोको आर्द्रता र वर्षाको वास्तविक-समय अनुगमन, पुर्ब चेतावनी जानकारी फैलाउन, र समुदायको तयारी र प्रतिकार्य समावेश गर्दछ। पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिकाका सरोकारवालाहरू, सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिहरू, स्थानीय आपतकालीन सञ्चालन केन्द्र , विपद जोखिम न्यूनीकरणका टोलीहरू, र अन्य सम्बन्धित पक्षहरू, पूर्व चेतावनी प्रणालीका यी तत्वहरूसँग परिचित हुनु पर्दछ।

३.१ जोखिमको ज्ञान

I. विशेष भूस्खलनका जोखिमहरू बुझ्न
2. दीर्घकालीन जल-मौसम विज्ञानको सूचना तथा थ्रेसहोल्ड विश्लेषण संग्रह गर्ने

3. विस्तृत भौगोलिक र स्थलाकृति सर्वेक्षणहरू मार्फत जोखिमपूर्ण ढलानहरू, पहिरो नक्साङ्कन तथा विगतका पहिरो घटनाहरू पहिचान गर्न

4. भारी वर्षा, माटोको आर्द्रता, भूकम्पीय गतिविधि, सडक निर्माण, अनियोजित नयाँ बस्तीहरू, र संकटासन्न समुदायहरूको स्थान, र जनसांख्यिकीय वितरण जस्ता सम्भावित ट्रिगरहरू बारे ज्ञान।

३.२ अनुगमन तथा चेतावनी सेवा

- वर्षा र माटोको आर्द्रता मापनको लागि स्थापना गरिएको समय सापेक्षिक सेन्सरहरूको स्थान
- पहिरो जोखिम क्षेत्रहरूमा नयाँ सेन्सरको स्थापना
- सेन्सरहरूको नियमित अनुगमन र अद्यावधिक

- साइरन प्रणालीहरूको सञ्चालन र मर्मतसम्भार
- मौसम प्रणालीको नियमित अनुगमन
- भूमि आवरणमा परिवर्तन
- जोखिम क्षेत्रहरूमा स्थानीय जानकारी
- १ दिनको वर्षा, २ दिनको वर्षा, ३ दिनको वर्षा र १ हप्ताको वर्षाको लागि चेतावनी र खतरा तहको थ्रेसहोल्ड
- माटोको आर्द्रताको लागि प्रमाणित चेतावनी र खतरा तहको थ्रेसहोल्ड

३.३ प्रचार प्रसार तथा संचार

- सबैभन्दा संकटासन्न समूहहरूलाई पहिरो चेतावनी सन्देशहरू प्रदान गर्ने
- पहिरोको जोखिम क्षेत्रहरूबाट स्थानतरण गर्नको लागि पर्याप्त नेतृत्व समय
- चेतावनी सन्देशहरू छिटो र प्रभावकारी रूपमा पुरयाउने संयन्त्र
- संचार च्यानलहरू स्थापित गर्ने
- स्थानीय मिडिया, एसएमएस अलर्ट, सामुदायिक साइरन तथा सामाजिक संजालको लागि संचार प्रोटोकल
- सञ्चारको भाषा, साक्षरता स्तर, वृद्ध र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू जस्ता संकटासन्न समूहहरूको आवश्यकतालाई विचार गर्ने

३.४ प्रतिकार्य क्षमता

- पाँचपोखरी थाङपालको प्रतिकार्य क्षमता निर्माण गर्ने
- पहिरो चेतावनीको प्रतिकार्यमा उपयुक्त कार्यहरू लिन
- जारी गरिएको चेतावनीलाई उचित रूपमा कार्य गर्न व्यक्ति, समुदाय र निकायहरूको तत्परता

- निकासी योजनाहरू, स्थानीय आपतकालीन प्रतिक्रिया टोलीहरू, तालिम र अभ्यासहरू, सामुदायिक सचेतना, सम्बन्धित सरकारी निकायहरू, अन्तरास्ट्रिय तथा राष्ट्रिय संघ संस्था, र अन्यहरूसँगको सहकार्य।

४ पूर्ण रूपमा संचालित स्थानीय आपतकालीन सञ्चालन केन्द्र

पूर्ण रूपमा संचालित स्थानीय आपतकालीन सञ्चालन केन्द्रसँग पूर्वचेतावनी प्रणाली सुदृढीकरणको लागि निम्न प्रावधान र क्षमता हुनुपर्दछ:

- मेलम्ची र इन्द्रावती जलाधार क्षेत्र भित्रका विभिन्न स्टेशनहरूमा स्वचालित जलस्तर र वर्षाको सूचना डिजिटल डिस्प्ले स्थापना गरी जडान गर्नुपर्दछ ।
- मनसुनको समयमा पानीको स्तर र वर्षाको सूचना २४ घण्टानै अनुगमन गर्नुपर्दछ।
- मनसुनको समयमा कम्तिमा एक जना कर्मचारी २४ घण्टानै निगरानीको लागि उपलब्ध हुनुपर्दछ ।
- स्थानीय आपतकालीन सञ्चालन केन्द्रमा पर्याप्त खोज तथा उद्धार सामग्री र उपकरणको व्यवस्था गर्नुपर्ने। यी सामग्रीहरुको गुणस्तर नियन्त्रणको लागि नियमित रूपमा जाँच गरिनु पर्दछ।
- सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समिति र कार्यदलहरूलाई प्रत्येक वडामा वर्षाको पूर्वानुमान, वास्तविक समयमा पानीको स्तर र वर्षाको तथ्याङ्क अनुसार सतर्क रहन सञ्चार गरिनुपर्दछ ।
- स्थानीय आपतकालीन सञ्चालन केन्द्रले वर्षा, बाढी र पहिरोको स्थितिमा सूचना आदानप्रदान र सञ्चारको लागि सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समिति, कार्यदलहरू र सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग नियमित रूपमा सञ्चार गर्नुपर्दछ ।

५ भूमिका र जिम्मेवारीहरू

सरोकारवाला निकायहरु	कार्य	नेतृत्व समय (३ घण्टा पूर्व चेतावनीको लागि)	नेतृत्व समय (७२ घण्टा पूर्व चेतावनीको लागि)
स्थानीय आपतकालीन सञ्चालन केन्द्र	स्थानीय सेन्सरहरूको निगरानी गर्नुपर्दछ र जोखिम तहहरूको मूल्याङ्कन गर्नुपर्दछ; सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समितिका टोलीहरूलाई पूर्वचेतावनी जारी गर्नुपर्दछ ।	तुरुन्तै देखि १ घण्टा सम्ममा	२४ -४८ घण्टा अगावै
सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समिति	जोखिममा परेका संकटासन्न समुदायहरूलाई चेतावनी दिने; स्थानीय कार्यदल परिचालन गर्नुपर्दछ ।	तुरुन्तै देखि १ घण्टा सम्ममा	१२ -२४ घण्टा अगावै
नागरिक समाज (संघ संस्था/ समुदायमा आधारित संस्था आदि)	सामुदायिक पूर्वतयारी तथा सूचना प्रचार प्रसारमा सहयोग गर्नुपर्दछ ।	तुरुन्तै देखि १ घण्टा सम्ममा	२४ -४८ घण्टा अगावै
निजी क्षेत्र (होटल र रेस्टुरेन्ट, पर्यटन, अन्य व्यवसाय, उद्योग, आदि):	श्रोतहरू तथा आपतकालीन ठाउँहरू तयार गर्नुपर्दछ ।	तुरुन्तै देखि १ घण्टा सम्ममा	१२ -२४ घण्टा अगावै
संचार जगत	सार्वजनिक चेतावनी तथा सुरक्षा जानकारी समुदायमा प्रसारण गर्नुपर्दछ ।	तुरुन्तै प्राप्तिमा	उपलब्ध हुने बित्तिकै
जिल्ला आपतकालीन सञ्चालन केन्द्र	स्थानीय आपतकालीन सञ्चालन केन्द्र र उच्च अधिकारीहरूसँग समन्वय गर्नुपर्दछ ; पुष्टि गर्दै चेतावनीहरू बढाउनु पर्दछ ।	तुरुन्तै देखि २ घण्टा सम्ममा	२४ -४८ घण्टा अगावै

प्रादेशिक आपतकालीन सञ्चालन केन्द्र	प्रभावित क्षेत्रहरूमा श्रोत बाँडफाँड र सहयोग गर्नु पर्दछ ।	तुरुन्तै देखि ३ घण्टा सम्ममा	२४ -४८ घण्टा अगावै
राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण	राष्ट्रिय श्रोत र सहयोग परिचालन गर्ने; समग्र प्रतिक्रिया निरीक्षण गर्नु पर्दछ ।	तुरुन्तै देखि ३ घण्टा सम्ममा	२४ -४८ घण्टा अगावै

तालिका १: स्थानीय स्तरका सरोकारवालाहरूका लागि पूर्वचेतावनी प्रणालीका चार स्तम्भहरू

जोखिमको ज्ञान

- स्थानीय आपतकालीन सञ्चालन केन्द्रले पाँचपोखरी थाङपाल गाउपालिका क्षेत्रमा पहिरोको जोखिम बुझ्दछ
- सम्भावित पहिरो जोखिम क्षेत्रहरुको बारेमा प्रत्येक वडाको सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समितिहरुलाई जानकारी गराउने
- स्थानीय आपतकालीन सञ्चालन केन्द्र तथा सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समितिहरुले उद्धारको लागि पहिरोबाट सुरक्षित क्षेत्रहरू निर्धारण गर्ने, सम्भावित पहिरो प्रभावितहरूका लागि पर्याप्त खाना, पानी, प्राथमिक उपचार र अन्य आवश्यक सामग्रीहरू व्यवस्था गर्ने ।

अनुगमन तथा चेतावनी सेवाहरू

- स्थानीय आपतकालीन सञ्चालन केन्द्रले जल तथा मौसम बिज्ञान बिभागको वेबसाइटबाट जल बैज्ञानिक अवलोकन (वर्षा र नदी वाच) खण्डमा वास्तविक-समयको मौसमको सूचना, पानीको स्तरको सूचना र वर्षाको सूचना निगरानी गर्दछ।
- स्थानीय आपतकालीन सञ्चालन केन्द्रले सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समितिसँग वास्तविक-समयको अनुगमन प्रणालीको रेखदेख र सुरक्षा गर्दछ ।
- पाँचपोखरी स्थानीय आपतकालीन सञ्चालन केन्द्रले ले हेलम्बु स्थानीय आपतकालीन सञ्चालन केन्द्रसँग वास्तविक-समय चेतावनीको जानकारी प्रदान गर्दछ ।

प्रचार प्रसार तथा संचार

- स्थानीय आपतकालीन सञ्चालन केन्द्रले सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समिति तथा संचार जगतलाई बाढी र पहिरोको चेतावनी सन्देशहरू प्रदान गर्दछ ।
- सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समितिको प्रारम्भिक चेतावनी कार्यदलले स्थानीय समुदायहरु, पहिरो जोखिममा परेका बासिन्दाहरू, निजी क्षेत्रहरू र आवश्यक सरोकारवालाहरूलाई चेतावनी सन्देशहरू प्रदान गर्दछ।

३ संचार जगतले सामाजिक सञ्जाल, एफएम, फोनहरू मार्फत सार्वजनिक चेतावनी सन्देशहरू साझा गर्दछ।

प्रतिकार्य क्षमता

- सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समितिको खोज तथा उद्धार कार्यदलले बाढी पीडितहरूलाई मद्दत गर्दछ।
- सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समितिको प्राथमिक उपचार कार्यदलले बाढी प्रभावितहरूलाई प्राथमिक उपचार र आवश्यक चिकित्सा सहायक प्रदान गर्दछ।

५.१ स्थानीय आपतकालीन सञ्चालन केन्द्र

स्थानीय सरकारको स्तरमा पहिरोको पूर्वसूचना प्रणालीको लागि स्थानीय आपतकालीन सञ्चालन केन्द्रले निम्न जिम्मेवारी वहन गर्ने अपेक्षा गरिएको छ।

- पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिकाको पहिरोको इतिहासहरु सङ्कलन तथा विश्लेषण गर्ने ।
- पहिरोको जोखिमको बारेमा बुझ्नुहोस् र जोखिम क्षेत्रहरू, जोखिममा रहेका समुदायहरू र समुदायहरूको जनसांख्यिकी पत्ता लगाउनुहोस्।
- क्याचमेन्ट क्षेत्र भित्रका वर्षा मापन सेन्सरहरू, माटोको आद्रता हेर्ने सेन्सरहरू, पानीको स्तर हेर्ने सेन्सरहरू पत्ता लगाउनुहोस्।
- नियमित रूपमा स्थानीय आपतकालीन सञ्चालन केन्द्रमा सेन्सरको सुचनाहरु निगरानी गर्ने र कुनै पनि आपतकालीन अवस्थाको लागि सतर्क रहने ।
- माथिल्लो भेगमा रहेका समुदायहरू, तल्लो भेगमा रहेका समुदायहरू र जोखिम क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्तिहरूसँग नियमित रूपमा सञ्चार गर्ने।
- -सबै उद्धार सामग्री, औषधि, सुख्खा खाना र पानी, सेनेटरी प्याड, प्राथमिक उपचार सामग्री र बच्चाको खानाको व्यवस्था गर्ने ।
- चेतावनी पश्चात, सबै वडाको प्रारम्भिक चेतावनी कार्यदल र सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समितिलाई चेतावनी सन्देशहरू पप्रचारप्रसार गर्ने ।
- पहिरोमा खोजी तथा उद्धारको क्रममा नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल र नेपाल प्रहरीसँग समन्वय र सहकार्य गर्ने ।
- प्रमुख जिल्ला अधिकारी, नगरपालिकाका प्रतिनिधिहरु, जिल्ला आपतकालीन सञ्चालन केन्द्र र आवश्यक भएमा राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण र जल तथा मौसम बिज्ञान बिभागलाई सूचना प्रदान गर्ने ।

५.२ सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समिति

पाँचपोखरी थाङ्पाल गाउँपालिकामा ८ वटा वडा र प्रत्येक वडामा ८ वटा सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समिति समूह गठन गरिएको छ । प्रत्येक सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समितिमा अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सचिव, कोषाध्यक्ष र ९ देखि १३ जना सदस्यहरू रहेका हुन्छन्। प्रत्येक समूहलाई थप तीन फरक कार्यदलमा विभाजन गरिएको हुन्छ जसमा पूर्वचेतावनी कार्यदल, प्राथमिक उपचार कार्यदल र खोज तथा उद्धार कार्यदल रहेका हुन्छन्। प्रत्येक कार्यदलमा २ देखि ४ सदस्य रहेका हुन्छन्। हेलम्बु गाउँपालिकाको पूर्वचेतावनी कार्यदलमा ३ सदस्य रहेका छन् । पाँचपोखरी थाङ्पाल गाउँपालिकाका सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समितिहरूको विस्तृत कार्यहरू निम्नानुसार रहेका छन्:

- स्थानीय आपतकालीन सञ्चालन केन्द्र सँगै सम्बन्धित गाउँपालिकाले प्रत्येक वडामा पहिरो जोखिम क्षेत्र निर्धारण गर्नु पर्दछ।
- अन्य समुदायका सदस्यहरू र छिमेकीहरूलाई पहिरो जोखिमको बारेमा सचेतना जगाउनु पर्दछ।
- क्याचमेन्ट क्षेत्र भित्र स्थापित सेन्सरहरूको नियमित रूपमा निगरानी गर्नु पर्दछ।
- खोज तथा उद्धार, पूर्वचेतावनीको बारेमा जानकारी, पूर्व चेतावनी सूचनाका सुविधाहरुको बारेमा तालिम प्राप्त गर्नु पर्दछ।
- वर्षायाममा बढी सजग रहनुहोस्, मोबाइललाई फुल चार्ज तथा मोबाइलमा पर्याप्त रकम राख्ने गर्नुहोस्, टर्च बत्तीको लागि ब्याट्रीहरू नियमित रूपमा जाँच गर्नु पर्दछ।
- मोबाइल फोन, एसएमएस, साइरन वा अन्य उपलब्ध स्रोतहरू प्रयोग गरेर सबैभन्दा जोखिममा रहेका समुदायहरूलाई जतिसक्दो चाँडो प्रारम्भिक सन्देश पुराउनु पर्दछ।
- आपतकालीन प्रतिकार्यको समयमा स्थानीय प्रतिनिधि र सामुदायिक सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गर्नुहोस् र तदनुसार कार्यदललाई कार्यान्वयन गराउनु पर्दछ।

५.३ नागरिक समाज (संघ संस्था/ समुदायमा आधारित संस्था आदि)

नागरिक समाजहरूले सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समितिहरू र बाढी जोखिममा परेका समुदायहरूको क्षमता अभिवृद्धिमा प्राविधिक सहयोग र मद्दत प्रदान गर्दछन् । तिनीहरूको प्रमुख भूमिकाहरू तल सूचीबद्ध छन्।

- पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिकामा पहिरो जोखिम सम्बन्धि ज्ञान, पूर्वतयारी र पहिरो जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी सामुदायिक सचेतना अभियान सञ्चालन गर्नु पर्दछ।
- सबै सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समितिहरू, कार्यदल र पहिरो जोखिममा परेका समुदायका बासिन्दाहरूलाई आपतकालीन प्रतिकार्य र प्राथमिक उपचारमा तालिम प्रदान गर्नु पर्दछ।
- मेलम्ची र इन्द्रावती जलाधार क्षेत्रमा समुदायमा आधारित पूर्वचेतावनी प्रणालीको स्थापना र मर्मतमा सहयोग गर्नु पर्दछ।
- मेलम्ची र इन्द्रावती जलाधार क्षेत्रका पहिरो जोखिममा परेका समुदायहरूको लागि जोखिम मूल्याङ्कन गर्न र सामुदायिक उथानसिल योजनाहरूको विकास गर्न सहयोग गर्नु पर्दछ।
- नगरपालिका र वडा सदस्यहरूसँग विपद जोखिम न्यूनीकरण र पूर्वचेतावनी प्रणालीमा क्षमता अभिवृद्धि गतिविधिहरू र ज्ञान आदान प्रदानको सुविधा प्रदान गर्नु पर्दछ।
- स्थानीय आपतकालीन सञ्चालन केन्द्र, सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समितिहरू र उद्धार कार्यदलसँग आपतकालीन प्रतिकार्य र पुर्नलाभको समयमा सामुदायिक परिचालन प्रयासहरूमा संलग्न हुनु पर्दछ।
- हेलम्बु र पाँचपोखरी गाउँपालिकामा विपद जोखिम न्यूनीकरण र पूर्वचेतावनी प्रणालीको लागि नीति परिवर्तन र स्रोत विनियोजनको लागि पैरवी गर्नु पर्दछ।

५.४ निजी क्षेत्र (होटल र रेस्टुरेन्ट, पर्यटन, अन्य व्यवसाय, उद्योग, आदि):

- पाँचपोखरीका होटल तथा रेष्टुरेन्टहरूले पहिरो जानुअघि र पछि पहिरो जोखिममा परेका समुदायलाई खाद्यान्न, न्यानो पानीको आपूर्ति र बासस्थानको लागि खुला ठाउँ उपलब्ध गराउनु पर्दछ।
- विद्यालय र कलेजहरूले पहिरो आपतकालीन प्रतिकार्यको समयमा खुला क्षेत्र, हल, पानी आपूर्ति र सरसफाइ सुविधा उपलब्ध गराउनु पर्दछ।
- स्थानीय र निजी अस्पताल तथा स्वास्थ्य चौकीहरूले मनसुनको समयमा कुनै पनि बाढी र पहिरो प्रकोपको लागि राम्रोसँग सतर्क रहनु पर्दछ। उनीहरूले ठूलो बाढी र पहिरोको समयमा डाक्टर र नर्सिङ सुविधा, प्राथमिक उपचार आपूर्ति, ओछ्यान र आवश्यक औषधिहरू उपलब्ध गराउनु पर्दछ।
- पहिरो प्रभावितहरूको उद्धारका लागि निजी जग्गा भएका व्यक्तिहरूले छोटो अवधिको लागि आफ्नो निजी खुला जग्गा उपलब्ध गराउनु पर्दछ।

५.५ संचार जगत (स्थानीय, जिल्ला र राष्ट्रिय):

- फेसबुक, एफएम र ट्विटर जस्ता सजिलैसँग पहुँचयोग्य माध्यमहरू मार्फत मौसमको अवस्था, बाढीको जोखिम, पहिरोको जोखिम, चेतावनी, र सुरक्षा उपायहरूको सही र समयमै जानकारी प्रदान गर्नु पर्दछ।
- आधिकारिक सन्देशहरू सरकारी संयन्त्रहरू र पूर्वचेतावनी प्रणालीका सरोकारवालाहरूसँग सहकार्य गरेर सबै समुदायहरूमा पुराउन सहयोग गर्नु पर्दछ।
- विपद जोखिम न्यूनीकरण बिज्ञहरू, बाढी र पहिरोमा आबद्ध इन्जिनियरहरू र मौसमविद्हरूसँग सामुदायिक पूर्वतयारीका प्रयासहरू र प्रतिकार्य गतिविधिहरूमा अन्तर्वार्ता लिएर प्रतिबेदन तयार गर्नु पर्दछ।
- बाढी तथा पहिरो जोखिम न्यूनीकरण र पूर्वचेतावनी प्रणाली कार्यान्वयनमा सफलताका कथाहरूलाई पहिरो जोखिममा रहेका समुदायहरूसँग छलफल गर्नु पर्दछ।

अनुसूची

अनुसूची १ पहिरोको पूर्वचेतावनी सूचना प्रसारको फलो चार्ट

पहिरोको पूर्वचेतावनी सन्देश प्रसार र सञ्चारको लागि फ्लो चार्ट

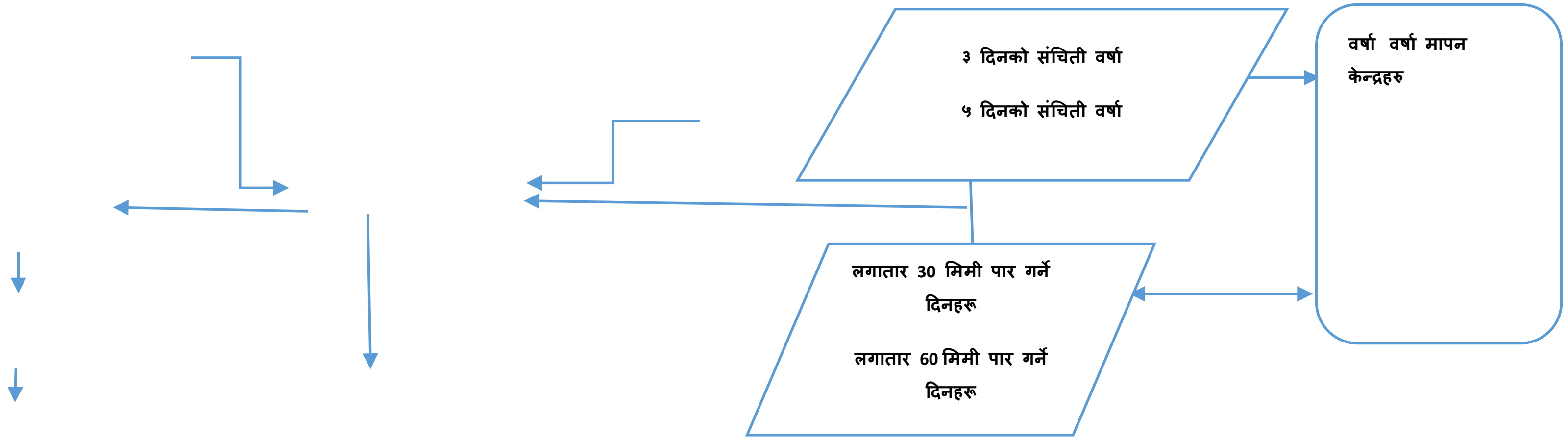

चित्र १: पहिरोको पूर्वचेतावनी सूचना प्रसारको फलो चार्ट

अनुसूची २ पहिरोको पूर्वचेतावनी सन्देश प्रचारप्रसार र सञ्चारको लागि

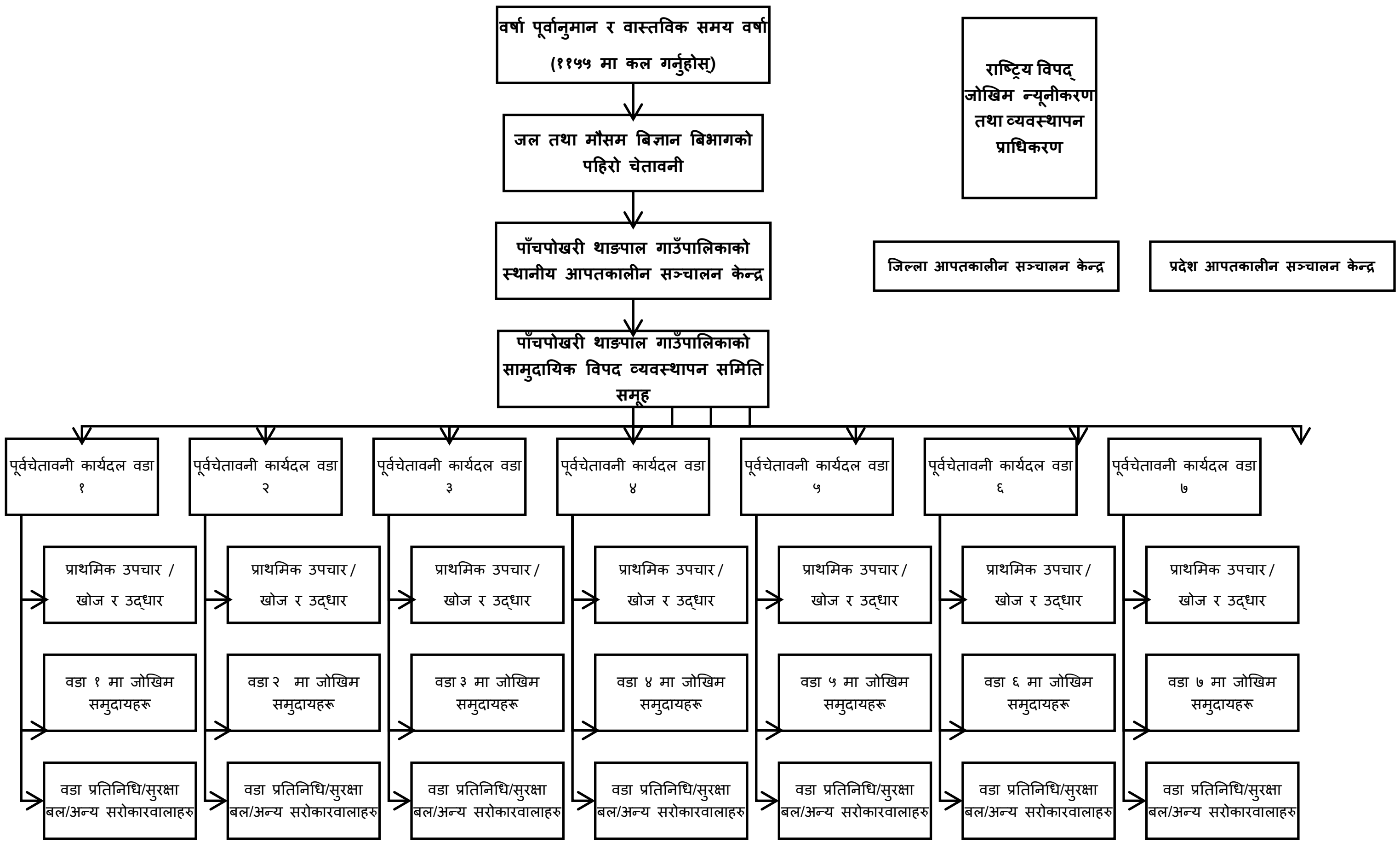

चित्र २: पहिरोको पूर्वचेतावनी सन्देश प्रचारप्रसार र सञ्चारको लागि

अनुसूची ३ पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिकाको पूर्वचेतावनी कार्यदलको सम्पर्क विवरण

पूर्वचेतावनी कार्यदल वडा १	पूर्वचेतावनी कार्यदल वडा २	पूर्वचेतावनी कार्यदल वडा ४	पूर्वचेतावनी कार्यदल वडा ५	पूर्वचेतावनी कार्यदल वडा ६	पूर्वचेतावनी कार्यदल वडा ६ दनुवार टोल	पूर्वचेतावनी कार्यदल वडा ७ नेवारे टोल	पूर्वचेतावनी कार्यदल वडा ८
सोस्मान ग्रांगदेन ९८०३२०१०३२	सोनम दोर्जे तामाङ ९८६०८४०२१७	देवाली महत ९८२३७१६४३२	ईशोर गोले ९८०८६६४८३७	फुरपा तामाङ ९८०३१०६७९३	हरि बहादुर दनुवार ९८०८८४९५७९	इन्द्रबहादुर ज्योति	भक्तबहादुर खत्री ९८४५३२०२२०
मनिष तामाङ ९८०८६६१३७८	रिना स्याङ्बो ९८४१३२०७२६	गोमा खत्री 9766537751	साइला गोले तामाङ ९८२८००२४७९	सुकुमाया श्रेष्ठ ९८१३४०१६८१	मिलन दनुवार ९७४५३९३३१९	सुनिल श्रेष्ठ	अस्मिता बोहरा ९८४१८८६९१४
बाबुडो तामाङ ९८४८८३७८२०		सीता खत्री ९८०८८३९५४३	सुने गोले		दिल कुमारी दनुवार ९७६६८८५६३३	मोहन गिरी	निर्मला धिताल ९८४३५६९४९७

चित्र ३: पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिकाको पूर्वचेतावनी कार्यदलको सम्पर्क विवरण सहित

अनुसूची ४ प्राथमिक उपचार कार्यदल

प्राथमिक उपचार कार्यदल वडा १	प्राथमिक उपचार कार्यदल वडा २	प्राथमिक उपचार कार्यदल वडा ४	प्राथमिक उपचार कार्यदल वडा ५	प्राथमिक उपचार कार्यदल वडा ६	प्राथमिक उपचार कार्यदल वडा ७ दनुवार टोल	प्राथमिक उपचार कार्यदल वडा ७ नेवारे टोल	प्राथमिक उपचार कार्यदल वडा ८
भावना स्याङ्बो ९८१३४०९७५२	बाबुलाल स्याङ्बो	निर्मला दाहाल खत्री	लक्ष्मी तामाङ	विमला क्षेत्री	गमला दनुवार ९८६२६००५८१	सुकु माया श्रेष्ठ (का)	पेम्बा लामा तामाङ
रमेश दोङ	बुद्धमाया तामाङ	लिलामाया खत्री	सृजना श्रेष्ठ	सरिता पन्त ९८६५५९००४२	उर्मिला दनुवार	सुकु माया श्रेष्ठ (खा)	चण्डिका धिताल ९८४०२९७१९९
मनिष तामाङ ९८०८६६१३७८	भरत तामाङ	सीता खत्री	शर्मिला तामाङ	गोमा गिरी ९८६१५३०८८५	इन्द्रबहादुर दनुवार (का)	कृष्णलाल श्रेष्ठ	परशुराम धिताल ९८६६८८६१८८

चित्र ४: पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिकाको प्राथमिक उपचार कार्यदल

अनुसूची ५ खोज तथा उद्धार कार्यदल

खोज तथा उद्धार वडा १	खोज तथा उद्धार वडा २	खोज तथा उद्धार वडा ४	खोज तथा उद्धार वडा ५	खोज तथा उद्धार वडा ६	खोज तथा उद्धार वडा ७ दनुवार टोल	खोज तथा उद्धार वडा ७ नेवारे टोल	खोज तथा उद्धार वडा ८
फुर्पा तामाङ ९८६२१६३१०४	आर्यन तामाङ	राजन खत्री ९८२३१७९३९१	युवराज तामाङ	उदय नारायण गिरी ९८४८८११९६४	हरि बहादुर दनुवार ९८०८८४९५७९	सुजन श्रेष्ठ ९८६४१६५३९७	भक्तबहादुर खत्री ९८४५३२०२२०
कृष्णबहादुर वाइबा	केशाङ तामाङ	कुमार खड्का	नेमा गोले	बलराम रामटेल ९७४२९२३४७९	मिलन दनुवार ९७४५३९३३१९	कुमार श्रेष्ठ	अस्मिता बोहरा ९८४१८८६९१४
जय नारायण श्रेष्ठ ९८४३९७१९४९	सुनबहादुर स्याङ्बो	ज्ञानबहादुर नेपाली	दिल माया तामाङ	अर्जुन गिरी (बी) ९८६१२०९५५९	दिल कुमारी दनुवार ९७६६८८५६३३	कान्छा लामा	निर्मला धिताल ९८४३५६९४९७

चित्र ५: पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिकाको *खोज तथा उद्धार कार्यदल*

अनुसूची ६ पहिरो जोखिम मूल्याङ्कन र जोखिममा रहेका समुदाय र घरपरिवार

निम्न तालिकाले पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिकामा गैर-प्राविधिक पहिरो जोखिम मूल्याङ्कन र जोखिममा रहेका समुदाय र घरपरिवारको संख्या प्रदान गर्दछ।

तालिका २: पहिरो जोखिम मूल्याङ्कन र जोखिममा रहेका समुदाय र घरपरिवार

वडा	घरहरुको संख्या	पहिरो जोखिममा परेका समुदाय र घरपरिवार (पूर्वचेतावनी कार्यदलसँग सामुहिक छलफलमा आधारित)	पहिरो जोखिममा परेका समुदाय र घरपरिवार (आधारभूत अध्ययनमा आधारित)
१	६५२		• बक्ते बारी (५ घरधुरी र जमिन) • तौलीखेत • जन्तरे टोले (३ घरधुरी) • मिसेन्पा पहिरो (सडकको कारणले) • बर्जे टोल (१५० घरधुरी) • खत्री टोल (१०-१२ घरधुरी) • दही खानी • आरु डाँडा/देवी डाँडा पहिरो • स्वास्थ्य चौकी नजिक सिमखेत पहिरो (सडक जोडिएको) • तेन्जिङ (२-३ घरधुरी) • चेम्पेहप बजार (१०-१५ घरधुरी, सडक प्रेरित)
२	५५६	• डाले [२६ घरधुरी] • रिबर्मा [० घरधुरी] • घ्युङसोङको तल्लो पहाडी क्षेत्र [११ घरधुरी]	• सिम्पानी (३६ घरधुरी) • दलित टोल (१३ घरधुरी); अब पहिरो रोकियो • तेंज़ेत (३५ घरधुरी)-गेबियन, वृक्षारोपण सम्पन्न,

वडा	घरहरुको संख्या	पहिरो जोखिममा परेका समुदाय र घरपरिवार (पूर्वचेतावनी कार्यदलसँग सामुहिक छलफलमा आधारित)	पहिरो जोखिममा परेका समुदाय र घरपरिवार (आधारभूत अध्ययनमा आधारित)
			• बोलगाउ, दलित बस्ती (७ घरधुरी), • डाले (२६ घरधुरी), सार्नु पर्छ, • तोशिबा (११ घरधुरी), • सुनचौर (२७ घरधुरी), • याङ्ग्री टोले (६० घरधुरी)
३	८२४		अब सक्रिय पहिरो छैन; ग्याल्सिममा पहिरो स्थिर भएको छ ।
४	७६०	• धाङ खर्क पहिरो / गोगने खोल्सा [१० घरधुरी] • थाले पहिरो/थले पाखा [१० घरधुरी] • लान्से डन्डा [१० घरधुरी]	• धङ्खर्क • धाप र कोट सीमाना • थापाटोल नजिक (कृषि भूमि); जोखिममा तत्व: देवीथान मन्दिर
५	५७५	• प्रतार जंगल क्षेत्र, गुन्सा शुद्ध गाँउ [३२०० घरधुरी]	• च्यु च्यु डन्डा: चिरा • चेपरे खोला (त्यस क्षेत्रमा कुल ८०-९० घरधुरी); विसं २०३९ मा पहिरोमा परी १७ जनाको मृत्यु • कुम्भेश्वरी अधर्वुत मा.वि (150 विद्यार्थी) जोखिममा छन्
६	९२४	• आइले (ठुलोढुङ्गा डाँडा) [१०० घरधुरी] • थाले डन्डा [३० घरधुरी] • लासे/गोमाने पहिरो [१० घरधुरी] • लेखार्का/धापडाँडा पहिरो [५० घरधुरी] • धाप/ पौड्याल डाँडा पहिरो [४० घरधुरी]	• ठुम्के तल्लो क्षेत्र-४ घरधुरी स्थानान्तरण, ६ घरधुरी स्थानान्तरण हुने • सियाले ज्योति टोले-(५-७) घरधुरी • मुडे ६ घरधुरी स्थानान्तरण गर्न • घटेरा टोल-११ घरधुरी
७	९८२	• काफ्ले पहिरो, [६० घरधुरी] • नेवार टोल [२५ घरधुरी]	• नेवार टोल (१-२ फिट जग्गा बस्ती जसको लागि ४०/४५ लाख पर्खालको ग्याबियन प्रयोग गरिएको छ)

वडा	घरहरुको संख्या	पहिरो जोखिममा परेका समुदाय र घरपरिवार (पूर्वचेतावनी कार्यदलसँग सामुहिक छलफलमा आधारित)	पहिरो जोखिममा परेका समुदाय र घरपरिवार (आधारभूत अध्ययनमा आधारित)
		• रातमाटे टोल [१० घरधुरी] • दुन्वर टोले [३५ घरधुरी] • थालडाँडा टोल, वडा कार्यालय र स्वास्थ्य पोस्ट • फाप्रे टोले [१० घरधुरी]	• काफ्ले पहिरो- २ घरधुरी + बालसुधार विद्यालय जोखिममा (४०-४५ विद्यार्थी) • दनुवार बस्ती- भोटेनामलाङ मा. वि – ७०० + विद्यार्थी- ग्याबियन पर्खालहरू प्रयोग गरियो • रातमाटे डाँडा-२ एचएच+ कृषि जमिन • मुडिलेवा पहिरो (३०-३५ रोपनी जमिन प्रभावित)
८	६४१	• टिपेनी पहिरो, दान सिंगे पहिरो [७० घरधुरी] • सोले पहिरो, उत्तिसघारी पहिरो • खाल्दे पहिरो, देविठान पहिरो	• उतिस घारे टिपिने नजिक (राजमार्ग प्रेरित, १८-२० घरधुरी); • आंगे (१८-२० घरधुरी, पञ्चकन्या आधारभूत मावी नजिकैको सडक प्रेरित, ग्याबियन पर्खालहरू प्रयोग गरियो • टिपिनेमा पहिरो गएको जुन पहिला वडा नम्बर ६ थियो, ३३ घरधुरी लाई स्थानान्तरणको लागि सिफारिस गरिएको थियो (यसमा बाँस, अम्रिसो रोपिएको) • सोले पहिरो: स्लिपिङ प्रकार, चिरा (गयाबियन पर्खाल प्रयोग गरिएको)

अनुसूची ७ पहिरो पूर्वचेतावनी प्रणाली निगरानी र चेतावनी सेवाहरू

तालिका १: मेलम्ची र इन्द्रावती जलाधार क्षेत्रमा वर्षा र जलस्तर नाप्ने वर्षा मापन केन्द्रहरूको कुल संख्या

क्र स	**मापन केन्द्र**	ठेगाना	वडा	अक्षांश	देशान्तर	सेन्सर	सहयोग
१	मेलम्चीको नकोटेमा	हेलम्बु	१	२८.०१०८	८५.५३५३	पानीको स्तर र वर्षा	जल तथा मौसम बिज्ञान बिभाग
२	नवलपुर	इन्द्रावती	४	२७.८१३	८५.६२४१	वर्षा र तापमान	
३	सेर्माथाङ	हेलम्बु	२	२७.९४४५	८५.५९५१	वर्षा	जल तथा मौसम बिज्ञान बिभाग ए. डब्लु.एस
४	दुवाचौर	मेलम्ची	७	२७.८५७१	८५.५६६३	वर्षा	राईम्स ए. डब्लु.एस
५	बाउनेपाटी	मेलम्ची	१२	२७.७९२४	८५.५७२६	वर्षा र तापमान	
६	मण्डन	मण्डनदेउपुर	१०	२७.६९३८	८५.६३५६	वर्षा	
७	तार्के घ्यांग	हेलम्बु	१	२७.९९९३	८५.५५४४	वर्षा र तापमान	
८	धाप (तरनामलाङ)	पाँचपोखरी थाङ्पाल	६	२७.९०१४	८५.६३३३	वर्षा	
९	धाप (थाङ्पाल)	पाँचपोखरी थाङ्पाल	६	२७.९१२४	८५.६३३३	वर्षा	जल तथा मौसम बिज्ञान बिभाग
१०	भोटाङ	पाँचपोखरी थाङ्पाल	३	२७.९६५५	८५.६४६८	वर्षा	राईम्स ए. डब्लु.एस

क्र स	**मापन केन्द्र**	ठेगाना	वडा	अक्षांश	देशान्तर	सेन्सर	सहयोग
११	ढुंगे (प्रस्तावित)	हेलम्बु	६	२७.९४९४	८५.५०५६	वर्षा	
१२	याङ्ग्री, लार्की र इन्द्रावतीको संगम	पाँचपोखरी थाङ्पाल	२	२७.९७१५	८५.६३४१९	पानीको तह	

तालिका २: हेलम्बु र पाँचपोखरी गाउँपालिकाका प्रस्तावित वर्षा मापन केन्द्रहरू, विशेष गरी पहिरो पूर्वचेतावनी प्रणालीको लागि केन्द्रित

क्र. सं.	**वर्षा मापन केन्द्र**	अक्षांश	देशान्तर
१	गोब्रे	२७.८६१३८८	८५.६७१३४५
२	मानेखर्क	२७.९३४४८	८५.६५२२१९
३	बासखर्क	२७.८९४१५२	८५.५९८२९४
४	बोल्डे	२७.८८८६९३	८५.४८४४९७
५	मेलम्चीघ्याङ	२८.०१८१२४	८५.५२३६२७

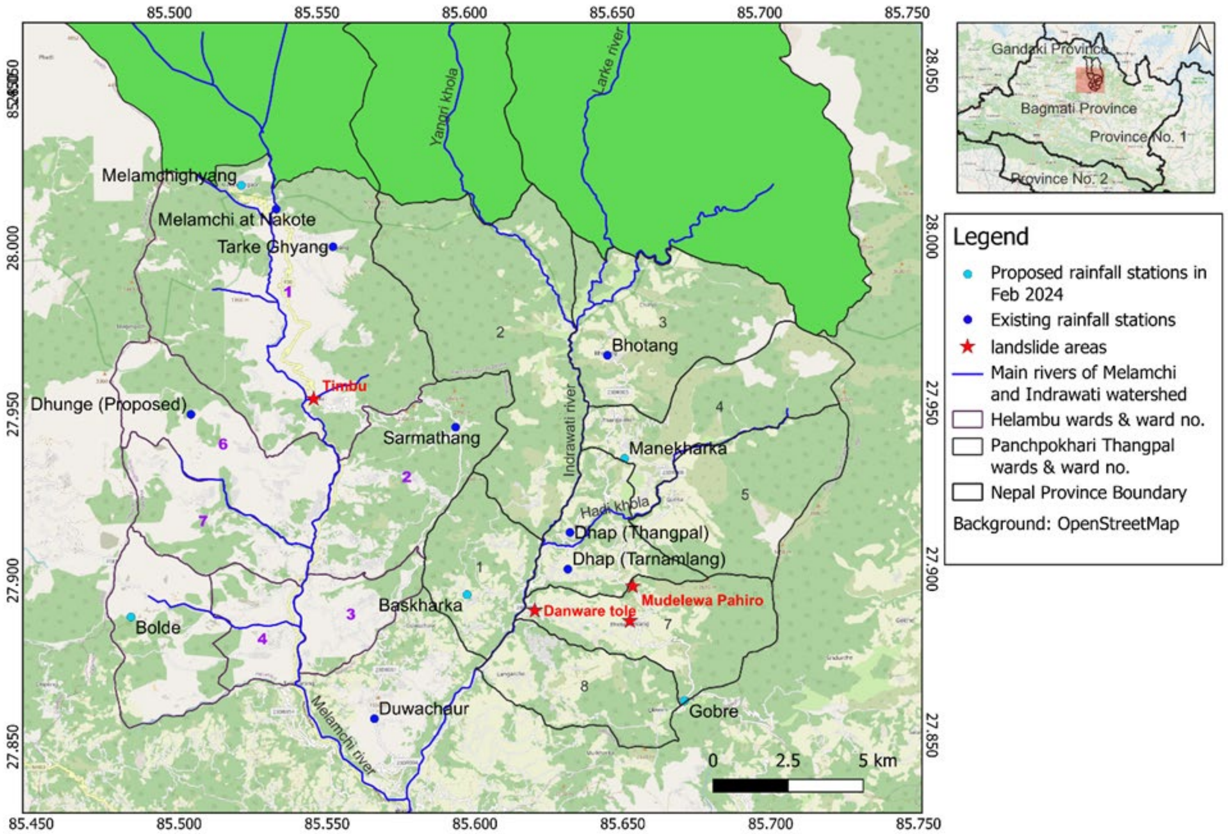

चित्र 6 मेलम्ची र इन्द्रावती जलाधारमा माथि उल्लेखित सबै मापन केन्द्रहरूको स्थान

तालिका ३. बाढी फिर्ता अवधि विश्लेषणको आधारमा मेलम्ची र इन्द्रावती जलाधारमा स्थापना गरिएका छवटा *वर्षा मापन केन्द्र*हरूको लागि वर्षा थ्रेसहोल्ड।

वर्षा मापन केन्द्र	**2 वर्ष फिर्ता अवधि ५०% सम्भावना (मिमी/घन्टा)**	**५ वर्ष फिर्ता अवधि २० % सम्भावना (मिमी/घन्टा)**	**१० वर्ष फिर्ता अवधि १० % सम्भावना (मिमी/घन्टा)**	**२० वर्ष फिर्ता अवधि ५ % सम्भावना (मिमी/घन्टा)**	**५० वर्ष फिर्ता अवधि २ % सम्भावना (मिमी/घन्टा)**	**१०० वर्ष फिर्ता अवधि १ % सम्भावना (मिमी/घन्टा)**
तार्के घ्यांग	६७	९०	१२०	१४०	१५५	१६६
धाप (थाङ्पाल)	६०	८५	१००	१२०	१४०	१५१
बाउनेपाटी	५०	६०	७०	८०	९०	९४
दुवाचौर	५८	७०	७५	८५	९०	१००
सर्मस्थान	५५	७५	८५	९५	१२०	१३०
नवलपुर	६०	७०	७५	८०	८५	९५

स्रोत: प्राक्टिकल एक्शन, २०२३ को बाढी जोखिम मूल्यांकन रिपोर्ट

तालिका ४. मेलम्ची र इन्द्रावती वर्षा मापन केन्द्रहरूमा ०१.०१.२०००-१५.०६.२०२३ को बीचमा विभिन्न वर्षा मापन केन्द्रहरू द्वारा रेकर्ड गरिएको वर्षा दिनहरूको संख्या।

वर्ष	**नवलपुर**	**दुवाचौर**	**बाउनेपाटी**	**तार्के घ्यांग**	**धाप (थाङ्पाल)**
२०००	११३	११९	८६	१५५	१३१
२००१	५७	११८	८३	१४९	११८
२००२	१२२	१२४	९५	१५०	९४
२००३	१०६	११६	८५	१४५	१०६
२००४	१०३	१२१	८१	१५५	१२५
२००५	९९	९८	६९	८५	८५
२००६	१०१	१००	८०	११९	१
२००७	११९	१२०	१०१	१५३	१०८
२००८	११५	६०	७८	१	७६
२००९	८२	७२	६३	१२५	३६
२०१०	१०९	०	६४	७९	७४
२०११	९७	७१	७४	१६२	११९
२०१२	८७	८४	७४	130	५९

वर्ष	नवलपुर	दुवाचौर	बाउनेपाटी	तार्के घ्यांग	धाप (थाङ्पाल)
२०१३	१०९	९९	९३	१४८	११५
२०१४	७९	७९	७०	१३९	३१
२०१५	४९	८०	८२	१३६	५२
२०१६	८८	८५	८४	१४७	११३
२०१७	७३	५६	७१	१३३	१११
२०१८	८०	५३	८०	१४२	१०५
२०१९	६०	०	९०	160	१०९
२०२०	१२०	०	९२	१४०	१३५
२०२१	१०८	११६	८२	१७१	१२२
२०२२	१०५	११७	१०१	१७१	११४
१५.६.२०२३ सम्म	२२	२६	२०	४०	८

डाटा स्रोत: जल तथा मौसम बिज्ञान बिभाग, वर्षाको दिनको लागि वर्षा थ्रेसहोल्ड = २.५ मिमी र अधिक

तालिका ५.१.१.२००० – १५.६.२०२३ बीचको विभिन्न वर्षाको थ्रेसहोल्ड मानहरू माथि दिनहरूको संख्या

वर्षा मापन केन्द्र	**# दिन > २५.४ मिमी (१ इन्च वर्षा)**	**# दिन > ६० मिमी**	**# दिन > ८० मिमी**	**# दिन > १०० मिमी**	**# दिन > १२० मिमी**
नवलपुर	७९०	१६२	६७	२१	३
दुवाचौर	५६७	८९	३५	१२	३
बाउनेपाटी	५२८	८३	२३	६	३
तार्के घ्यांग	**११६०**	**२८८**	**१२३**	**४०**	**१४**
धाप (थाङ्पाल)	७६०	९८	३७	७	५

तालिका ६. विगत 22 वर्षहरूमा विभिन्न वर्षा मापन केन्द्रहरूको लगातार ३ ओसिलो दिनहरू

वर्षा मापन केन्द्र	**२.५ मि मी**	**१० मि मी**	**२५ मि मी**	**६० मि मी**	**८० मि मी**	**१०० मि मी**	**१२० मि मी**
नवलपुर	९९१	४५१	११२	२	०	०	०
दुवाचौर	८६९	३२८	७३	०	०	०	०
बाउनेपाटी	४९९	१८८	३६	०	०	०	०
तार्के घ्यांग	२०९४	१०९७	३४६	६	१	०	०
धाप (थाङ्पाल)	१२६६	७२१	160	१	०	०	०

तालिका ७. विगत २२ वर्षहरूमा विभिन्न वर्षा मापन केन्द्रहरूको लगातार ७ ओसिलो दिनहरू

वर्षा मापन केन्द्र	**२.५ मि मी**	**१० मि मी**	**२५ मि मी**	**६० मि मी**	**८० मि मी**	**१०० मि मी**	**१२० मि मी**
नवलपुर	३३८	८९	७	०	०	०	०
दुवाचौर	३२७	५२	११	०	०	०	०
बाउनेपाटी	३९	५	१	०	०	०	०
तार्के घ्यांग	१५००	४७१	४०	०	०	०	०
धाप (थाङ्पाल)	६९६	२४६	६	०	०	०	०

तालिका ८. विगत २२ वर्षको संचित वर्षा विश्लेषण

वर्षा मापन केन्द्र	लगातार ३ दिन मा १२० मिमी संचित	लगातार ३ दिन मा २०० मिमी संचित	लगातार ५ दिन मा २०० मिमी संचित	लगातार ७ दिनमा ३०० मिमी संचित
	# घटनाहरूको मात्रा	# घटनाहरूको मात्रा	# घटनाहरूको मात्रा	# घटनाहरूको मात्रा
नवलपुर	२१०	१०	११८	४२
दुवाचौर	११९	६	७५	३२
बाउनेपाटी	७२	२	३३	११
तार्के घ्यांग	५४५	५३	४९४	३३९

धाप (थाङ्पाल)	१८१	१०	१२०	४४

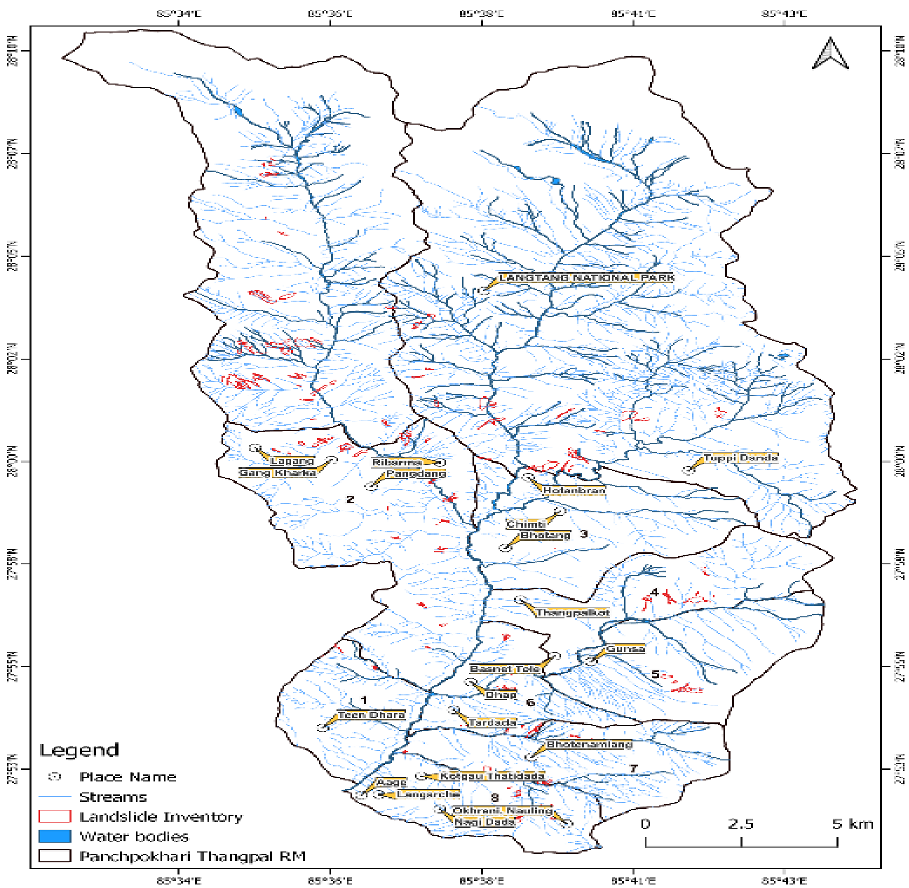

चित्र 7: पाँचपोखरी-थाङ्पालको पहिरो सूची नक्शा

तालिका ९. पाँचपोखरीको पहिरोको इतिहास

	गाउँ (नगरपालिका र वडा नं.)	पहिरोको मिति
१	लगर्चे (पाँचपोखरी-८)	०८/०८/१९९६
२	लगर्चे (पाँचपोखरी-८)	६/२४/२००२

स्रोत: डीसइन्वेन्तर (DisInventor) र गृह मन्त्रालय